№4 (59) жовтень-грудень 2013 р.

Аграрник

ГАЗЕТА ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЧИТАЙТЕ У ЦЬОМУ НОМЕРІ:

- *День знань*
- *Міжнародний інвестиційний форум*
- *Назустріч 50-річному ювілею факультету водного господарства, будівництва та землекористування ХДАУ*
- *Возможности и перспективы реализации "Зеленого движения"*
- *Академік НААН України Ушкаренко Віктор Олександрович – Почесний громадянин міста Херсона*
- *Інноваційні підходи до виховання молоді в сучасних умовах*
- *Новини студентства*
- *Оголошення, привітання, поздоровлення*

●Подія

ДЕНЬ ЗНАНЬ в Херсонському державному аграрному університеті

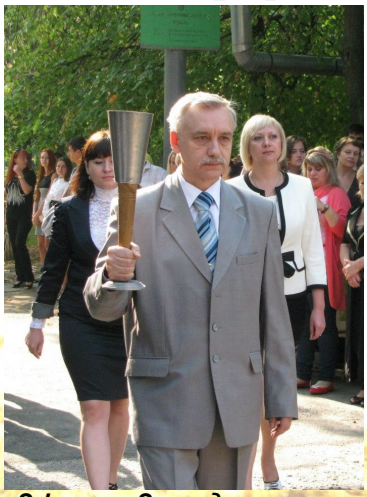

З факелом Знань декан економічного факультету, доктор ф.-м. наук Савченко О.Г.

Керівництво університету та почесні гості вітають першокурсників ХДАУ

На нашу українську землю прийшло традиційне вересневе свято – День знань. Мільйони школярів та студентів відкривають двері в класи та аудиторії навчальних закладів. Більшій частині з них відкриває двері наш університет. Їм пощастило.

1 вересня, на головній алеї парку біля головного корпусу ХДАУ, відбувся Урочистий церемоніал посвячення першокурсників у студенти Херсонського державного аграрного університету, який яскраво відкрили група барабанщиць та солістка жіночого вокального ансамблю «Студенточка» з піснею «Моя Україна». Щиро і сердечно привітав першокурсників зі святом ректор університету, доктор с.-г. наук, професор Базалій В.В.

За встановленою традицією Державний прапор України піднімали іменні стипендіати Гузик Ксенія та Тищенко Ігор – студенти 4 курсу ЕФ.

Почесна місія внести прапор університету була доручена директору інституту післядипломної освіти та дорадництва, доктору с.-г. наук Аверчеву О.В. та студентам університету – Журову Олександру, п'ятиразовому чемпіону України, призеру Міжнародних турнірів, майстру спорту з важкої атлетики та Сиволапу Дмитру, неодноразовому призеру чемпіонатів України, кандидату у майстри спорту з важкої атлетики.

Після перших слів вітань ректор університету запропонував вшанувати пам'ять та покласти гірлянду до Стели загиблих викладачів та студентів у роки Великої Вітчизняної Війни, у момент покладання гірлянди воїни підшефної військової частини салютували.

Святковою ходою по головній алеї університету біля Стели пройшов почесний ескорт з факелом знань, який очолював декан економічного факультету, доктор фізико-математичних наук Савченко О.Г.. Йому асистували молоді вчені, кандидати наук Бойко Т.О. та Сілецька О.В.

Після цього, по традиції, студенти перших курсів прийняли клятву, в якій висловили особисту відповідальність за якісне та глибоке здобуття знань з обраної професії, бути гідними громадянами рідної України.

Поздоровивши всіх зі святом, ректор побажав студентам високих професійних та творчих досягнень, здійснення задумів, міцного здоров'я й подякував батькам за добре виховання дітей. Залунав перший дзвоник і всі першокурсники були запрошені до актової зали університету на лекцію, першого проректора, професора Морозов В.В. «Наш університет та його традиції».

Щиро вітаємо всіх студентів і викладачів з новим 2013-2014 навчальним роком!

***Н.Г. Веремчук** - помічник ректора з виховної та культурно-масової роботи, керівник Центру Культури та Мистецтв*

МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОРУМ «ТАВРІЙСЬКІ ГОРИЗОНТИ: екологічні інвестиції, співпраця, економічний розвиток»

Делегати ХДАУ на Міжнародному форумі

27-28 вересня 2013 року в місті Нова Каховка проходив щорічний Міжнародний інвестиційний форум «Таврійські горизонти: екологічні інвестиції, співпраця, економічний розвиток», який проводиться за підтримкою Херсонської обласної державної адміністрації. Основною метою форуму є залучення інвестицій для подальшого розвитку Херсонської області.

Програма форуму включала в себе пленарну частину на якій було розглянуто досвід впровадження інвестиційних проектів у регіоні, а також стратегічні регіональні інвестиційні проекти. Було презентовані кластерні моделі проекту «Херсонщина – територія здоров'я». Робота ділових секцій проводилася за напрямками:

- *Індустрія* здоров'я. Розвиток туристично – рекреаційної сфери;
- *Передові* технології в агропромисловому комплексі Херсонщини. Виробництво екологічно чистих продуктів харчування;
- *Енергоефективність* та енергозбереження: альтернативні технології;
- *Розвиток* транспортно-логістичної інфраструктури в сучасних умовах;
- Екологічно чисті території;

Керівництво та співробітники ХДАУ приймали активну участь в підготовці та роботі форуму. На розгляд ділових секцій співробітниками університету були представлені наступні інноваційно-інвестиційні проекти:

- «Создать и передать на государственное сортоиспытание сорт пшеницы озимой с параметрами урожайности в неорошаемых условиях 60-70 ц/га для условий засушливой Степи Украины», керівник проекту – професор Базалій В.В.
- «Использование дренажно- сбросных вод рисовых оросительных систем для орошения риса и сопутствующих сельскохозяйственных культур», керівник проекту - професор Морозов В.В.
- «Выращивание нетрадиционных бобовых культур (нут, чина, чечевица)», керівники проекту - професор Ушкаренко В.О. та доцент Лавренко С.О.
- «Сафлор красильный – перспективная в зоне сухой Степи Украины масличная культура», керівник проекту - професор Лазер П.Н.
- «Формирование ремонтно-маточных стад осетрообразных для юга Украины», керівник проекту - професор Шерман І.М. та доцент Шевченко В.Ю.
- «Проект возрождения овцеводства Херсонщины», керівник проекту - професор Нежлукченко Т.І. та доцент Папакіна Н.С.
- «Инновационные технологии выращивания и переработки на биоэтанол сорго сахарного в условиях юга Украины», керівник проекту - професор Федорчук М.І.
- «Научное обоснование выращивания экологически чистой продукции на землях Херсонской области», керівник проекту – доктор с.-г. наук Морозов О.В.
- «Технология производства льна масличного для комплексного использования», керівник проекту - доцент Рудік О.Л.
- «Научно-методологическое обеспечение стратегического управления развитием отрасли рисоводства в Украине», керівник проекту – доктор економічних наук Морозов Р.В.
- «Новые конструкции ветроэнергетических установок для условий Украины», керівник проекту - викладач Мілинський Ю.М.

На діловій секції «Енергоефективність та енергозбереження: альтернативні технології» було презентовано розробки вчених ХДАУ: «Новые конструкции ветроэнергетических установок для условий Украины» та «Инновационные технологии выращивания и переработки на биоэтанол сорго сахарного в условиях юга Украины».

На другий день в рамках роботи Міжнародного інвестиційного форуму проходила виставка-ярмарок «Таврійський ярмарок», на якому було презентовано експозицію ХДАУ.

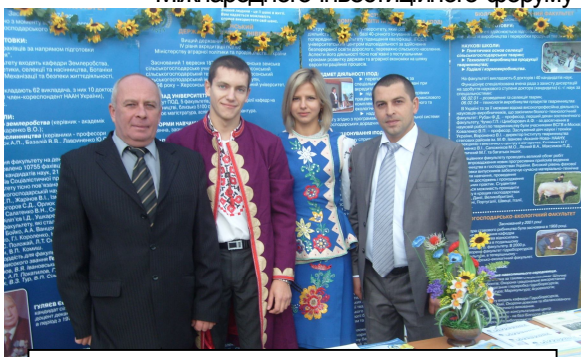

Експозиція ХДАУ на виставці-ярмарку

За активну участь в підготовці експозиції ХДАУ та участі в роботі Міжнародного інвестиційного форуму «Таврійські горизонти: екологічні інвестиції, співпраця, економічний розвиток» та виставки–ярмарку «Таврійський ярмарок», його учасники нагороджені почесними грамотами співробітники та студенти університету.

М.І.Федорчук *- проректор з наукової роботи, професор*
О.В.Шабаєв *- начальник науково-дослідного сектору, доцент*

●Наші найкращі

НАЗУСТРІЧ 50-РІЧНОМУ ЮВІЛЕЮ ФАКУЛЬТЕТУ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА, БУДІВНИЦТВА ТА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ХДАУ

Слово об учителе. К 110-летию со дня рождения выдающегося ученого-гидромелиоратора, педагога и государственного деятеля, профессора Шапошникова Доната Григорьевича

Профессор Шапошников Донат Григорьевич

Шапошников Донат Григорьевич (13.05.1903 – 2.01.1990 г.г.) – доктор технических наук, профессор, заслуженный работник высшего образования Украины, кавалер ордена Ленина, занимает достойное место в истории отечественной гидромелиорации как ученик (докторант) и последователь научной школы академика ВАСХНИИЛ Костякова Алексея Николаевича, один из инициаторов развития крупномасштабного орошения на юге Украины и, в особенности, рисовых инженерных оросительных систем, основатель гидромелиоративного факультета и эколого-мелиоративной научной школы в Херсонском сельскохозяйственном институте (ныне Херсонском государственной аграрном университете, Украина).

В 1953 г. Д.Г.Шапошников после защиты докторской диссертации в Московском гидромелиоративном институте (МГМИ) возглавил кафедру сельскохозяйственных мелиораций и геодезии в Херсонском СХИ и работал на должности заведующего кафедрой бессменно до 1972 года. Профессор Д.Г.Шапошников в 50-х, начале 60-х годов XX столетия фактически сформировал состав высокопрофессиональных преподавателей кафедры, на базе которой в соответствии с решением Совета Министров СССР в 1964 г. был повторно открыт гидромелиоративный факультет Херсонского СХИ (ХСХИ). Впервые гидромелиоративный факультет в ХСХИ был организован в 1951 году и просуществовал до 1954 года.

Несмотря на непродолжительное время работы гидромелиоративного факультета в ХСХИ, на нем формировались инженеры-гидротехники высшей квалификации. Среди них – Духовный В.А. – ныне доктор технических наук, профессор, Почетный Вице-президент Международного конгресса по ирригации и дренажу (ICID), директор научно-информационного центра межгосударственной координационной водохозяйственной комиссии (МКВК), многие годы возглавлявший Среднеазиатский научно-исследовательский институт ирригации (САНИИРИ); Костенко Г.Ф. – к.т.н., доцент, работавший начальником Ингулецкой оросительной системы, начальником Николаевского облводхоза, заведующим кафедрой эксплуатации ГМС и деканом гидрофака ХСХИ; Кабаченко Ю.П. и Чижек В.В. – возглавлявших в разные годы Херсонское управление водопроводно-канализационного хозяйства; к.т.н., доцент Химич Дина Павловна – известный ученый-гидромелиоратор и многие другие. Все вышеназванные и другие инженеры-гидромелиораторы всегда с уважением вспоминали и вспоминают о той роли в их жизни, которую сыграл профессор Донат Григорьевич Шапошников.

В 1962 г. на базе кафедры, которая в этот период называлась кафедрой сельскохозяйственных мелиораций и геодезии, по инициативе профессора Д.Г.Шапошникова была создана научно-исследовательская лаборатория рисоводства, сотрудники которой занимались разработкой теоретических и практических вопросов научного обеспечения развития новой для Украины отрасли - рисоводства, которая берет свое начало с 60-х годов минувшего столетия. В лаборатории рисоводства, заведующим которой с 1962 по 1978 годы работал профессор Д.Г.Шапошников, им был сформирован коллектив научных сотрудников, которым принадлежала ведущая роль в разработке и совершенствовании конструкций и параметров рисовых оросительных систем и горизонтального дренажа, технологии выращивания риса, разработке и внедрении эколого-мелиоративных мероприятий. На кафедре сельскохозяйственных мелиораций и геодезии профессор Д.Г.Шапошников открывает аспирантуру. Первыми аспирантами Д.Г. Шапошникова стали научные сотрудники лаборатории, а впоследствии к.т.н. Д.П.Химич и к.с.-х.н. В.П.Савчук, которые выполняли свои аспирантские исследования на рисовых оросительных системах Херсонской области по научной тематике лаборатории рисоводства.

Анализ значимости научной деятельности Доната Григорьевича в начале 60-х годов XX столетия показывает, что именно 1962 год может считаться годом основания научной школы профессора Д.Г. Шапошникова, которая впоследствии сформировалась как эколого-мелиоративная научная школа Херсонского СХИ.

Научная школа профессора Д.Г.Шапошникова развивалась при постоянном сотрудничестве с известнейшей научной школы орошаемого земледелия, основанной профессором Лысогоровым Сергеем Дмитриевичем. Уже более 30 лет эту научную школу возглавляет академик НААНУ Ушкаренко В. А.

Исследования эколого-мелиоративной научной школы базируются на научных основах, принципах и методах сельскохозяйственных гидротехнических мелиораций, заложенных выдающимся отечественным гидромелиоратором, ученым мирового значения, академиком ВАСХНИИЛ Костяковым Алексеем Николаевичем, которые наследовал Д.Г. Шапошников работая на гидромелиоративных объектах Туркмении, Северного Кавказа, Донских степей, Кубани, обучаясь в докторантуре МГМИ под руководством академика Костякова А.Н. Впоследствии он применял эти научные и практические основы на оросительных системах юга Украины, передавал их своим ученикам. Всего под руководством профессора Д.Г. Шапошникова защитили кандидатские диссертации 8 аспирантов. Значительную роль в развитии горизонтального дренажа на юге Украины в 70–80-е годы сыграли работы учеников-аспирантов Д.Г. Шапошникова: Харченко О.В., Рыбалко С.С.,

Асатряна В.Т. и Морозова В.В. (научными руководителями двух последних аспирантов были Д.Г. Шапошников и Б.А. Тупицын). Важное место в обосновании агромелиоративных мероприятий на рисовых севооборотах сыграли исследования аспирантки Маленко Любови Анатольевны.

С 1973 по 1992 год лидирующие позиции в руководстве эколого-мелиоративной научной школой занимает Тупицын Борис Андреевич (1929-1992 гг.) – заведующий кафедрой сельскохозяйственных мелиораций и научно-исследовательской лаборатории рисоводства. В 1992 г. Б.А.Тупицын защитил докторскую диссертацию "Оптимизация водно-солевого режима орошаемых почв юга Украины", под его научным руководством защитили кандидатские диссертации В.Т. Асатрян, В.В. Морозов (совместное руководство с Д.Г.Шапошниковым), а также Л.М. Булаенко и В.В.Колесников (совместное руководство с Н.С.Горюновым). С 1992 г. по настоящее время научное руководство лабораторией рисоводства и эколого-мелиоративной научной школой ХСХИ (с 1998 г. – ХДАУ) осуществляет Морозов В.В. Под руководством профессора Морозова В.В. защитили кандидатские диссертации 8 аспирантов: Л.Н.Грановская (совместное руководство с академиком УААН Ушкаренко Виктором Александровичем), Д.А. Ладычук, Е.Г. Волочнюк, В.Г.Корнбергер, А.И.Булыгин, В.И.Пичура, Е.В.Козленко и А.Я.Полухов – все они являлись научными сотрудниками лаборатории, и играют активную роль в развитии мелиорации и водного хозяйства на юге Украины. С 1993 г. лаборатория рисоводства, в соответствии с приказом Министра сельского хозяйства и продовольствия Украины № 184 от 05.07.1993 г., приобретает новый статус – Проблемной научно-исследовательской лаборатории эколого-мелиоративного мониторинга агроэкосистем сухостепной зоны, а с 2003 года – решением ученого совета ХГАУ лаборатории присвоено имя ее основателя – профессора Шапошникова Доната Григорьевича. Научным консультантом проблемной лаборатории экомониторинга является академик НААН, д.с.-х.н., профессор Ушкаренко В.А.

Особое место занимает деятельность профессора Д.Г.Шапошникова как педагога, преподавателя, декана гидромелиоративного факультета ХСХИ с 1964 по 1968 годы. Деканом Донат Григорьевич был избран, когда ему уже исполнился 61 год. Многие в эти годы уже готовятся к пенсии и не берутся за ответственные дела. Но профессор Шапошников Д.Г. продолжает кипучую государственную деятельность – он активно формирует состав кафедр нового факультета. Его принцип номер один – заведовать специальными кафедрами должны известные в мелиоративной науке люди, специалисты соответствующей специальности, а кафедры формироваться из профессионалов и, в основном, из лучших выпускников гидромелиоративного факультета ХГАУ. И Донат Григорьевич ездит и летает в командировки по всему Советскому Союзу – формирует преподавательский состав гидрофака: из Москвы (МГМИ) приглашает к.т.н. Меламеда Э.Е., к.т.н. Полянова Ю.А., ученика академика С.Ф.Аверьянова, к.т.н. Марюшина П.А., из Ташкента – к.т.н. Исаева А.А. и к.т.н. Нетесова В.П., из Иркутска – к.с.-х.н. Тупицына Б.А., из Ровно – к.г.-м.н., Трофимова И.И., к.т.н. Севастьянова Т.Н., к.т.н. Вида В.Э., д.с.-х.н., профессора Ярмизина Д.В., из Новочеркасска - к.т.н Филиппова Н.О., из Одессы – Ситникова В.К., из Киргизии – Ткаченко Б.Н. В 1968 г. на должность декана был избран к.т.н., доцент (а в последствии доктор технических наук, профессор) Нетесов Валентин Павлович.

Из лучших выпускников факультета формируется контингент его молодых преподавателей и научных сотрудников. Это Добрянский Н.Н., Бабич С.Г., Рудь А.М., Нежлукченко В.М., Кузьменко В.Д., Колесников В.В., Булаенко Л.М., Угрин Д.Ф., Мирошниченко А.И., Рыбалко Л.С., Водопьянов А.П., Водопьянова А.И., Липинец И.П. и многие другие.

Профессор Шапошников Д.Г. руководит строительством действующих учебных классов-лабораторий, "пробивает" финансирование проектирования и строительства нового специализированного корпуса гидрофака, который был введен в эксплуатацию с 1.09.1971 года, продолжает активную научную деятельность, работает председателем Государственной комиссии по приемке в эксплуатацию Ингулецкой оросительной системы, постоянно вылетает на самолете АН-2 на строящиеся рисовые системы. На производстве у Доната Григорьевича почетное прозвище – "Рисовый профессор".

Студентов гидрофака декан Шапошников Д.Г. направляет на практики на самые "горячие" мелиоративные объекты СССР: в Среднюю Азию (Узбекистан: Голодная и Джизакская Степи), Нурекскую ГЭС, Кубань, Северный Кавказ, Дальний Восток, в Белоруссию, все водохозяйственные объекты Украины. В молодых студентах и выпускниках гидрофака Д.Г.Шапошников видит специалистов, которые в будущем будут управлять мелиорацией и водным хозяйством. Студенты гидрофака уважали и любили своего декана – Доната Григорьевича. Имя Донат в переводе с греческого означает: "покровитель, питатель, попечитель", и профессор Шапошников Д.Г. всю жизнь соответствовал своему имени.

Мы, ученики, аспиранты Доната Григорьеивча помним его добрые напутствия, мудрые обдуманные советы, его помощь, профессиональную принципиальность и требовательность. Помним и его крылатые афоризмы: "Лучшее – враг хорошего", "Обещание – не есть расточительство" (в то же время, все свои обещания он выполнял скрупулезно), "Умейте ограничивать свои жизненные интересы во имя достижения поставленной цели " и многие другие. Традиционными для гидрофака были непременные атрибуты профессора Шапошникова Д.Г. – его серый пиджак "френч" полувоенного покроя и коричневый потертый небольшой коричневый портфель, в котором помещалось все необходимое для работы, командировок, научных выступлений.

В 1972 г. Шапошников Д.Г. передал заведование кафедрой сельскохозяйственных мелиораций доктору с.-х. наук, профессору Горюнову Николаю Сергеевичу, но, сам еще много лет оставался действующим профессором–консультантом кафедры, членом специализированного ученого совета в ХСХИ, научным руководителем аспирантуры и лаборатории рисоводства. В 1975 г. Д.Г. Шапошников был официальным оппонентом докторской диссертации Александра Ивановича Голованова, ныне заведующего кафедрой мелиорации и рекультивации земель Московского государственного университета природообустройства, продолжателя мелиоративной научной школы академиков Костякова А.Н. и Аверьянова С.Ф., одного из основателей научного направления по оптимизации мелиоративного режима орошаемых земель, продолжал заниматься педагогической работой по подготовке высококвалифицированных инженеров-гидротехников в Херсонском СХИ.

В.В. Морозов *– первый проректор ХГАУ, профессор*
В.Д. Кузьменко *– заместитель декана ФВХСЗ, доцент*

●Актуально

ВОЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕАЛИЗАЦИИ «ЗЕЛЕНОГО ДВИЖЕНИЯ» В ХЕРСОНСКОМ ГОСУДАРСТВЕННОМ АГРАРНОМ УНИВЕРСИТЕТЕ

Сбалансированное развитие и гармонизация отношений с окружающей средой являются наиболее важными задачами современности. Приоритетным в функционировании любой общественной формации должен стать переход на принципиально новый путь развития, не предусматривающий нанесения ущерба окружающей среде.

Для реализации стратегии развития общества в гармонии с окружающей средой особые усилия необходимо направить на формирование гражданской экологической сознательности и ответственности. Каждый из нас должен проникнуться мыслью о своей зависимости от состояния природных ресурсов, сохранение и приумножение которых должно стать первоочередной задачей. В этой связи, крайне важным является концентрация усилий на популяризации и внедрении различных форм «зеленого движения». Реальным шагом в этом направлении может послужить организация «зеленых офисов» в подразделениях высших учебных заведений разного уровня аккредитации.

Организация «зеленого офиса» или «экоофиса» в структурных подразделениях Херсонского государственного аграрного университета не должна восприниматься как простое озеленение аудиторного фонда, лабораторий, кабинетов и других рабочих помещений, что принято считать основным элементом «зеленой» идеологии. Это целая философия, которая должна предусматривать разумную организацию и управление хозяйственной, научной и образовательной деятельностью в университете или отдельных его подразделениях, направленной на максимальное снижение негативного воздействия на окружающую среду посредством рационального использования и экономии как материальных, так и финансовых ресурсов. «Зеленые офисы», в первую очередь, это помещения, которые отвечают всем требованиям безопасности и комфорта, где сформирован не просто благоприятный микроклимат, а создана атмосфера взаимопонимания и взаимоуважения среди сотрудников, вызывающая позитивные эмоции и повышающая работоспособность.

Концепция «зеленого офиса» базируется на 3 составляющих: *уменьшать* (потребление воды, энергии и других ресурсов), *повторно использовать* (приводит к уменьшению количества отходов) и *переделывать* (использовать товары и услуги, которые минимизируют влияние на окружающую среду, пропагандировать более эффективное использование сырья и материалов).

Какие же экологические и экономические выгоды могут быть получены от внедрения «зеленого офиса» в Херсонском государственном аграрном университете, в целом, или в отдельных его подразделениях, в частности?

В первую очередь очевидны экологические выгоды, которые связаны с существенным снижением потребления электроэнергии, воды, тепла, расходных материалов, а соответственно и природных ресурсов, необходимых для их производства. При этом проявляется и очевидная экономическая целесообразность от внедрения «зеленого офиса», так как существенно сокращаются и финансовые расходы на содержание и обслуживание помещений, на организацию и обеспечение научного и учебного процессов.

На сегодня, к большому сожалению, пока именно финансовая сторона идеи «зеленого офиса», а не ответственная социальная позиция, привлекает особое внимание. Благодаря реальной экономической выгоде, позволяющей сэкономить существенные материальные и финансовые средства, экологическую концепцию «зеленого офиса» ежегодно реализуют все новые и новые организации и учреждения.

Реализация концепции «зеленого офиса» требует системного и комплексного подходов, которые не должны ограничиться только проведением соответствующих организационных и технических мероприятий. Особая роль должна быть отведена экологически взвешенной внутренней политике университета, направленной на бережное обращение с материальными ресурсами как отдельно взятых подразделений (деканатов, кафедр, отделов, лабораторий, библиотек, общежитий), так и учебного заведения в целом. В первую очередь, «зеленая» идеология должна быть направлена на формирование и повышение экологической культуры как сотрудников, так и студенческой молодежи. Благодаря программе «Зеленый офис» учебное заведение сможет не только публично демонстрировать свою экологическую ответственность, сокращая объемы потребленных ресурсов и уменьшая загрязнение окружающей среды, получая при этом и экономическую выгоду, но и на практике реализовать программу экологического образования. Особый ракурс принимает возможность через будущих специалистов, воспитанных и обученных на принципах «зеленого офиса», обеспечить дальнейшее транслирование «зеленых идей» как на производстве, так и в своей личной жизни.

Чтобы внести в функционирование отдельных подразделений Херсонского государственного аграрного университета экологическую рациональность и целесообразность, в первую очередь, следует обратить внимание на следующие важные аспекты:

- экономия электроэнергии через внедрение энергосбере-гающих технологий (замена ламп накаливания на энерго-сберегающие или светодиодные, оснастка помещений системами автоматического контроля освещения, настройка компью-теров на поддержку ждущего режима, максимальное исполь-зование естественного освеще-ния, проведение энергоаудита);
- экономия тепла (оборудование радиаторов терморегуляторами, установка тепло-отражателей за отопительными приборами, утепление помещений, установка приборов учета потребления тепла);
- экономия воды (установка приборов учета расхода воды, контроль за исправностью кранов и сантехники, переход на сенсорные смесители или рычаговые краны, оснастка унитазов бачками с двумя режимами смыва, замена обычного мыла на жидкое);
- рациональный выбор и использование бумаги (использование офисной и туалетной

бумаги из вторичного сырья и произведенную без хлорного отбеливания, использование печати на оборотной стороне бумаги и двусторонней печати, режим «печать буклета», более широкое внедрение для ведения корреспонденции электронной почты, внедрение системы электронного документооборота);

- отказ от применения одноразовой пластиковой посуды и других одноразовых товаров, переход на использование обычной посуды (фарфоровой, стеклянной, фаянсовой) и товаров многократного использования;
- закупка материалов и товаров, имеющих маркировки, которые подтверждают их экологические преимущества;
- использование безопасных средств бытовой химии, не содержащих хлорорганические соединения, хлор, фосфаты;
- ориентация на экологический рейтинг производителей электроники при выборе оргтехники и других электроприборов;
- введение раздельного сбора отходов, организация площадок для временного хранения вторсырья, с последующей его сдачей предприятиям, занимающимися его приемом и переработкой.

Все вышеперечисленные мероприятия по внедрению «зеленого офиса» будут иметь намного больший эффект, если инициатива будет исходить не только сверху, но и непосредственно от коллективов подразделений нашего университета, которые должны быть заинтересованы в улучшении условий своей ежедневной работы. Необходимо сделать сотрудников союзниками проекта «зеленого офиса», всячески поддерживая экологические инициативы и новшества, объяснив, почему так важно их участие в проекте и что потребуется от каждого из них. В этом плане крайне действенным элементом может стать информационное сопровождение проекта – создание странички «зеленого офиса» на сайте ХГАУ, что позволит оперативно информировать сотрудников и студентов о «зеленых» нововведениях, организации различных мероприятий и достигнутых успехах.

В заключение необходимо отметить, что внедрение «зеленого офиса» должно осуществляться только на добровольной основе, осознанно всеми членами коллектива, которые должны принять на себя ответственность по внедрению необходимых нововведений во все процессы деятельности университета. Переход на «зеленые» стандарты путем внедрения принципов «зеленого офиса» должен стать правилом хорошего тона, улучшающим имидж учебного заведения в глазах абитуриентов и работодателей. Это позволит Херсонскому государственному аграрному университету добиться не только реальной экономической выгоды, но повысить свой статус и конкурентоспособность в достаточно сложных и напряженных условиях современного рынка образовательных услуг.

***Ю.В. Пилипенко**– зав. кафедрой экологии и устойчивого развития, д. с.-х. наук, профессор*

●Освіта

Інститут післядипломної освіти та дорадництва ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» спільно з Херсонським обласним центром зайнятості проводить набір на отримання вищої освіти за спеціальностями:

- 7.09010101 «Агрономія»
- 7.06010101 «Промислове та цивільне будівництво»
- 7.09010201 «Технологія виробництва і переробки продуктів тваринництва»

Законом України «Про зайнятість населення» передбачене право безробітних і зайнятих громадян у віці від 45 років, які мають страховий стаж не менше 15 років, на одноразове одержання ваучера для оплати прискореного навчання за новою професією, спеціальністю або підвищення кваліфікації відповідно до затвердженого переліку професій.

Не зможуть скористатися можливістю одержання ваучера громадяни, які:

- не мають професійно-технічної або вищої освіти;
- протягом останніх п'яти років проходили перепідготовку за рахунок коштів Фонду державного соціального страхування на випадок безробіття;

Вартість ваучера встановлюється в межах вартості навчання та не може перевищувати десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на момент прийняття рішення про його видачу. У випадку, коли вартість навчання в навчальних закладах перевищує максимальну вартість ваучера, громадянин або роботодавець можуть здійснити оплату різниці вартості навчання. Оплата ваучера здійснюється за рахунок коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

Крім цього, кому не має 45 років, але хто бажає отримати другу вищу освіту Інститут післядипломної освіти та дорадництва пропонує навчання на контрактній основі для юридичних і фізичний осіб за спеціальностями:

- 7.03050401 «Економіка підприємства»
- 7.03050901 «Облік і аудит»
- 7.03060101 «Менеджмент організацій»
- 7.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища»
- 7.09020101 «Водні біоресурси»
- 7.09010101 «Агрономія»
- 7.06010101 «Промислове та цивільне будівництво»
- 7.06010301 «Гідромеліорація»
- 7.09010201 «Технологія виробництва і переробки продуктів тваринництва»

Термін навчання 2 роки.

Вартість навчання 11 500 грн. за весь період навчання.

Для отримання ваучера необхідно звернутися до центру зайнятості за місцем Вашого проживання.

За довідками звертатися до спеціалістів Інституту післядипломної освіти та дорадництва

за тел. (0552) 41-74-28, 41-44-94.

●**Наші найкращі**

АКАДЕМІК НААН УКРАЇНИ УШКАРЕНКО ВІКТОР ОЛЕКСАНДРОВИЧ – ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН МІСТА ХЕРСОНА

30 серпня 2013 року Міська рада Херсона присвоїла звання «Почесний громадянин міста» 6 визначним херсонцям. Згідно з рішенням №1127, почесне звання присвоєно доктору сільськогосподарських наук, професору, академіку НААН України, Заслуженому працівнику вищої школи України, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреату Державної премії Автономної Республіки Крим **Ушкаренку Віктору Олександровичу** – за значний внесок у соціальний, економічний та культурний розвиток міста, вагомі досягнення у галузі науки та освіти, зміцнення міжнародного авторитету міста Херсона, збагачення національної духовної спадщини, благодійну гуманістичну та громадську діяльність.

Почесний громадянин міста Херсона – високе звання, що присвоюється рішенням сесії Херсонської міської ради для громадян, що мають особливі заслуги перед містом Херсоном. Звання «Почесний громадянин міста Херсона» засновано рішенням Херсонської міської ради депутатів трудящих від 31 жовтня 1967 року №48. Цим же рішенням міської ради затверджено Положення щодо порядку присвоєння звання «Почесний громадянин міста Херсона». Першими були удостоєні

цього почесного звання **Лисогоров Сергій Дмитрович**, професор, доктор сільськогосподарських наук, «Заслужений працівник вищої школи СРСР»; **Шенгелія Георгій Давидович**, Герой Радянського Союзу, учасник визволення м. Херсона від німецько-фашистських загарбників; **Калабухов Іван Савелійович**, організатор виробництва, раціоналізатор, начальник механічних майстерень Херсонського морського порту. До 30 серпня 2013 року звання «Почесний громадянин міста Херсона» присвоєно 37 мешканцям міста.

Таким чином, серед почесних громадян міста Херсона тепер знаходяться два представники нашого університету **Лисогоров Сергій Дмитрович** та його учень і послідовник, керівник наукової школи зрошуваного землеробства, ректор Херсонського ДАУ впродовж 1980-2011 рр. **Ушкаренко Віктор Олександрович.**

Крім того до Дня знань 1 вересня 2013 р. **Віктор Олександрович Ушкаренко** за багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність, професійну майстерність, вагомим особистий внесок у розвиток аграрної освіти отримав Почесну грамоту Міністерства аграрної політики та продовольства України, що підписана Міністром Присяжнюком М.В.

Ректорат та весь колектив університету вітає **Віктора Олександровича** з отриманими державними відзнаками за багаторічну плідну наукову і освітянську працю та бажає міцного здоров'я і подальшого здійснення творчих планів!

В.В. Базалій *– ректор університету, професор*

В.В. Морозов *– перший проректор, професор*

М.І. Федорчук *– проректор з наукової роботи, професор*

І.М. Мринський *– декан агрономічного факультету, доцент*

●**Актуально**

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Наше життя все більш ускладнюється: новітні технології, світова економічна криза, руйнування інституту сім'ї як основної складової суспільства - все це виносить питання виховання молоді на перший план і підвищує роль у цьому процесі інституту кураторів. Бурхливі потоки інформації, які обрушуються на молоду людину можуть поставити її в складне становище, а інколи просто зруйнувати слабку психіку. На допомогу в цій справі приходить куратор. На сьогодні процес спілкування куратора зі студентами групи стає більш легким і тісним. Це не тільки кураторські години, сумісні заходи, походи у театри, музеї, а,також і створення груп у соціальних мережах таких, як «Одноклассники», «В контакті», «Фейсбук» і т.д.. Там, по-перше, куратор може дуже швидко поширювати необхідну інформацію, і в той же час, зразу ж отримувати відповідний відгук на неї. Студенти можуть обмінюватись новинами, фотографіями. Група продовжує своє спільне життя і після закінчення учбового процесу, а куратор знаходиться в центрі усіх подій, які відбуваються в групі. Дуже часто студенти заходять на сторінку свого куратора в соціальних мережах і стають його друзями. При цьому куратор і студенти ще більше поширюють своє спілкування дізнаються про інтереси і захоплення кожного що підвищує розуміння і повагу один до одного. Велику роль у виховному процесі відіграють сайти, на яких розміщується відповідна інформація. Так, багато хто з кураторів мають свої особисті сайти, через які можуть спілкуватися зі своїми вихованцями. Дуже велику роль відіграє сайт нашого університету, на якому розміщується уся інформація і свіжі новини, де також, можна дізнатися про свята і заходи, кураторські години, спортивні змагання і т.д. Розділ сайту, присвячений виховній роботі, в цих умовах стає одним з найважливіших і необхідних для відображення в тому ж разі всебічної і багатогранної роботи кураторів.

О.І. Любенко *– помічник ректора з виховної роботи*

• Охоронці історії

МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ХДАУ – ХРАМ ПАМ'ЯТІ

Наш музей – це Храм Пам'яті Херсонського сільськогосподарського навчального закладу, відкритого ще в XIX столітті. У 1960 р. з ініціативи кафедри історії і філософії та завідувача кафедри, доктора історичних наук, професора Давидова Михайла Йосиповича була відкрита меморіальна кімната Цюрупи О.Д. видатного державного діяча, вихованця училища.

У 1974 р., під час святкування сторічного ювілею ХСГІ та нагородження колективу орденом Трудового Червоного Прапору, було відкрито зал з історії навчального закладу. Музей приймав чимало екскурсантів (школярі, студенти, випускники, викладачі, співробітники, ветерани війни і праці, городяни, науковці, державні діячі, закордонні делегації, службовці та ін.), надавав допомогу школярам і студентам у підготовці рефератів, співпрацював з архівами міста, виконував довідки, проводив консультативну роботу, невпинно збирав, експонував, зберігав матеріали з історії ХСГІ, поновлював та створював нові експозиції.

Постановою колегії Міністерства культури УРСР від 6 лютого 1981 р. музею історії ХСГІ присвоєно звання «народного музею».

У 1989 р., за рішенням ректорату, було проведено ремонт та реекспозицію музею. У 1991 р. урочисто відкрито оновлений музей, який діє і до сьогоднішнього часу. Експозиційна площа складає 204 м^2 і нараховує 8 умовних залів; приміщення добре обладнане, матеріали розміщені згідно з вимогами до музеїв історичного профілю. Загальний фонд складає більше 3-х тисяч одиниць зберігання, в експозиціях – до 2-х тисяч. Золотий фонд музею – це документи, фотографії, книги, спогади вихованців, навчального закладу. Серед експонатів є фото XIX і початку XX століття, зберігається унікальна фотографія всього викладацького і учнівського складу 1914 р.

Поява експонатів надає можливість поповнити та створити нові експозиції. Так, у 1995 р. завдяки колективу кафедри історії та філософії під керівництвом професора Мохненка Сергія Степановича, була відкрита експозиція «Знаряддя праці й домашнього вжитку кінця XIX – початку XX століття», у 2006 р. та 2009 р. за сприянням міжнародної організації «Херсонське земляцтво» урочисто відкриті експозиції, присвячені нашим видатним випускникам – Мозговому Івану Олексійовичу та Проценко Діні Йосипівні.

У 2014 р. до святкування 140-річного ювілею ХДАУ, згідно наказу ректора, професора Базалія Валерія Васильовича, розпочалася велика робота з реекспозиції музею під керівництвом завідувача кафедри філософії і соціально-гуманітарних дисциплін, доктора філософських наук Берегової Галини Дмитрівни. До роботи були залучені всі співробітники кафедри, які разом зі студентами працювали над відновленням музею. Молоді вчені Черемісін Олександр Вікторович та Вдовиченко Євген Володимирович розробили план реекспозиції, згідно якому на значній площі буде представлена інформація з історії створення та розвитку факультетів. Більш змістовно будуть освітлені і досягнення головних підрозділів навчального закладу. Таким чином, експозиції розміщені у тематичному порядку, що значно полегшує формування нових розділів. Зрозуміло, всі нові та переоформлені експозиції потребують подальшого поповнення відповідним матеріалом і удосконалення.

Велика подяка всім викладачам, які залучились до створення стендів з історії факультетів. По суті, визначені особливі місця зустрічі студентів з історією свого факультету, а випускників з приємними спогадами; для абітурієнтів – це допомога у виборі професії, а гостям – гідна презентація здобутків вчених ВНЗ.

Це вшанування пам'яті поколінь викладачів і студентів, які примножували славу університету, завжди буде оберегом нашої історії, нашого музею!

***Л.І. Дуброва** - зав. музеєм історії*

●Актуально

СПОРТИВНЕ ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

У червні поточного року на базі відпочинку Херсонського державного аграрного університету «Колос» у смт Лазурне відбувся заключний етап Всеукраїнської спартакіади «Здоров'я» серед науково – педагогічних працівників аграрних ВНЗ, який включав проведення змагань з волейболу та шахів. З привітнім словом при відкритті змагань до учасників звернувся ректор Херсонського ДАУ професор Базалій В.В.

Команда Херсонського ДАУ у складі – Гунченко В.М., Золотун О.В., Казанок О.О., Пилипенко Ю.В., Подаков Є.С., Родіонов Є.О., Сморочинський О.М., Урсал В.В. та Южаков І.О. вперше за свою історію стала переможцем змагань з волейболу.

На груповому етапі були обіграні команди Харківського, Вінницького та Сумського національних аграрних університетів з рахунком 2:0.

У фіналі в запеклій боротьбі наші волейболісти перемогли команду Житомирського університету з рахунком 2:1! Вітаємо переможців! Так тримати!

Є.С. Подаков *– к.е.н., доцент*

●Подія

Регіональна науково-практична конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку тваринництва Південного регіону України» присвячена пам'яті видатного вченого України, професора В.П. Коваленка

6 вересня 2013року виповнилося б 73 роки від для народження відомого вченого, члена - кореспондента Національної Академії аграрних наук України, академіка Академії наук вищої школи України, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора с.-г. наук, професора, проректора з наукової роботи і завідуючого кафедри генетики та розведення с.-г. тварин Херсонського державного аграрного університету – Коваленка Віталія Петровича (1940-2011 рр.) тому, саме в цей день планується проведення регіональної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку тваринництва Південного регіону України», яка присвячена пам'яті професора В.П.Коваленка.

Життєвий і творчій шлях професора В.П.Коваленка (1940-2011р.р.) невідривно зв'язаний з нашим навчальним закладом, він випускник зоотехнічного факультету Херсонського сільськогосподарського інституту.

Коваленко В.П. все своє життя присвятив обраному фаху, велику роль в спрямуванні талановитого випускника до наукової діяльності відіграв його перший науковий керівник, відомий вчений зоотехнік, кандидат біологічних наук, доцент Морозов Василь Трохимович – керівник дипломної роботи Віталія Петровича, в якій були приведені перші результати їх спільних досліджень. В.П. Коваленко свою трудову діяльність присвятив справі селекційно-генетичного вдосконалення сільськогосподарських тварин і птиці Розпочав він її у 1962 році молодшим науковим співробітником інституту тваринництва "Асканія-Нова" ім. М.Ф. Іванова.

У 1966 році Коваленко В.П. захистив кандидатську дисертацію на тему «Изучение групп крови

Урочисте відкриття конференції деканом БТФ Вороненко В.І.
Зліва направо: ***Федорчук М.І.,*** *доктор с.-г. наук, професор, академік УАН, проректор з наукової роботи Херсонського державного аграрного університету;* ***Морозов В.В.,*** *кандидат с.-г. наук, професор, перший проректор Херсонського державного аграрного університету;* ***Пелих В.Г.,*** *доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААНУ, заслужений діяч науки і техніки України, голова Херсонської обласної ради;* ***Базалій В.В.,*** *доктор с.-г. наук, професор, ректор Херсонського державного аграрного університету;* ***Вороненко В.І.,*** *кандидат с.-г. наук, доцент, декан біолого-технологічного факультету Херсонського державного аграрного університету;* ***Нежлукченко Т.І.,*** *доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри генетики та розведення с.-г. тварин Херсонського державного аграрного університету*

свиней и иммуногенетический контроль при скрещивании». Виконаними дослідженнями він один із перших в Україні розробив і впровадив прийоми контролю за селекційним процесом з використанням генетичних маркерів. У 1978 році він захистив докторську дисертацію «Теоретическое обоснование и практическое использование методов генетического анализа в яичном птицеводстве». У 1986 В.П. Коваленку присвоєно вчене звання професора кафедри розведення сільськогосподарських тварин.

Останні тридцять років Віталій Петрович працював завідуючим кафедрою розведення і генетики тварин, проректором з науково – дослідної і дорадчої роботи Херсонського державного аграрного університету.

Коваленко В.П. своїми теоретичними і практичними розробками вніс значний вклад в обґрунтування та практичне удосконалення процесів селекції в тваринництві з використанням генетично – математичних методів та інформаційних технологій, запропонував нові теоретичні підходи щодо контролю селекційних і мікроеволюційних процесів та змін в популяціях сільськогосподарських тварин шляхом визначення адаптивної норми генотипів при взаємодії "генотип × середовище".

Цикл наукових робіт Коваленко В.П. з удосконалення генетик-них методів прискорення селекційного процесу практично реалізований під час поглибленої селекційної роботи в птахівництві та свинарстві. Плідна наукова діяльність знайшла своє відображення у наукових працях. Ним опубліковано 356 наукових робіт, у тому числі: 5 монографій, 17 підручників, близько 150 публікацій у періодичній пресі з актуальних питань розвитку аграрної науки і освіти. Коваленко В.П. був членом редколегії журналу «Цитологія та генетика», заступником головного редактора фахового збірника «Таврійський науковий вісник», членом редколегії «Вісник Причорномор'я», отримав 8 авторських свідоцтв на винаходи, 14 патентів України.

Ним проведено фундаментальні дослідження питань породоутворення, підвищення ефективності селекційного процесу з використанням сучасних досягнень генетики, біотехнології і кібернетики. Розроблені селекційні прийоми дозволили підвищити продуктивність тварин та птиці на 8-11%, що дало значний народногосподарський ефект.

До числа нових розробок В.П. Коваленко відносяться: використання прийомів стабілізуючого відбору для управління селекційними і технологічними процесами в тваринництві; створення гнучких систем виробництва на підставі оцінки адаптивної норми в популяціях.

Коваленко В.П. розробив і впровадив систему збору, обробки і генетико-математичного аналізу селекційної інформації з використанням комп'ютерної техніки, науково обгрунтував та втілив у життя методи вивчення закономірностей індивідуального розвитку тварин і їх використання як критеріїв для оцінки племінної цінності. Впровадив у практику наукових досліджень визначення таких показників інтенсивності формування тварин, як індекси напруги, рівномірності росту, параметри математичних моделей. Це дає змогу здійснювати опис і прогнозування продуктивних ознак тварин, виходячи з даних, отриманих в ранньому онтогенезі.

Віталій Петрович вніс вагомий вклад в розробку теорії і практики використання гетерозису в тваринництві, зокрема його закріплення впродовж ряду поколінь (багатофазовий гетерозис), методичні підходи до створення гетерозисних популяцій і полікросів. Він є співавтором створення двох кросів яєчних курей.

Виступ заступника голови департаменту агропромислового розвитку Херсонської ОДА Ланкіної Н.П.

Як вчений і практик надавав значну допомогу племінним господарствам південного регіону України в удосконаленні племінних і продуктивних якостей тварин, приймав активну участь в апробації селекційних досягнень.

В.П. Коваленко створив наукову школу селекціонерів-генетиків, яка успішно працює над питаннями оптимізації програм селекції у тваринництві. Підготував вісім докторів і 56 кандидатів наук для наукових і навчальних закладів України та зарубіжжя.

За вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, підготовку висококваліфікованих фахівців для аграрного виробництва, плідну наукову і педагогічну діяльність В.П. Коваленку у 1998 році присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», в 1999 році він нагороджений відзнакою Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня.

Віталій Петрович плідно працював на ниві інтеграції науки і освіти, здійснював підготовку фахівців з нової спеціалізації «племінна справа». Приймав активну участь в атестації наукових кадрів, був головою спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських і докторських дисертацій. Користувався визнанням і повагою серед студентів університету, співробітників науково-дослідних установ і вузів країни. Він втілював у собі кращі риси педагога, вченого і громадського діяча, який зробив вагомий особистий внесок у розвиток національної аграрної освіти і науки.

Під керівництвом професора Коваленка Віталія Петровича підготовлена значна кількість висококваліфікованих науковців. Наводимо список учнів, які під його керівництвом захистили докторські дисертації - Крилова Л.Ф., Дебров В.В., Пелих В.Г., Гиль М.І., Патрева Л.С., Шабля В.П.. За час роботи, Віталій Петрович підготував також 51 кандидата наук. Серед них значна кількість працює в Херсонському аграрному університеті, а саме: Дехтярьов П.А., Хорунжий І.В., Лісний В.А., Шабаєв О.В., Поляков М.Г., Максимов П.Д., Боліла С.Ю., Осадчук І.В., Вогнівенко Л.П., Сурженко М.В., Кушнеренко В.Г., Степаненко Н.В., Панкєєв С.П., Туніковська Л.Г., Карпенко О.В., Ведмеденко О.В.

Науково-практична конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку тваринництва Південного регіону України» пройшла на високому науковому рівні. Після урочистого відкриття конференції працювало три секції: селекція та розведення тварин; Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва; Технологія годівлі та біологія продуктивності тварин на них було зроблено 78 наукових доповідей з актуальних проблем сучасного стану тваринництва Південного регіону України. До найбільш значущих робіт, що прозвучали на конференції слід віднести доповідь представника Миколаївського національного державного університету, доктора с.-г. наук професора Л.С.Патревої.

На підведенні підсумків роботи науково-практичної конференції була прийнята резолюція, в якій робочій колектив конференції проаналізувавши наукову та творчу спадщину професора В.П. Коваленка, відзначивши діяльність науко-

вих шкіл, при підтримці співробітників ДВНЗ ХДАУ та учнів й послідовників прийняли наступне рішення:

1. Звернутися до Вченої ради ДВНЗ ХДАУ та ректорату університету надати, кафедрі «генетики та розведення сільськогосподарських тварин» біолого-технологічного факультету ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» ім'я доктора с.-г. наук, професора, член-кореспондента НААНУ, академіка академії наук вищої школи України **Коваленка Віталія Петровича.**

2. Подати клопотання до відділу освіти Міністерства Аграрної політики та продовольства України, Міністерства освіти та науки про необхідність перевидання підручників «Розведення сільськогосподарських тварин», «Селекція сільськогосподарських тварин», «Генетика сільськогосподарських тварин».

3. Створити робочу групу зі створення збірника методик наукових досліджень у галузі тваринництва.

Науково-практична конференція, проведена на базі кафедри генетики та розведення с.-г. тварин ДВНЗ ХДАУ стала видатною науковою подією 2013 року на Півдні України, бо зібрала науковий потенціал в особі видатних сучасних вчених – докторів і кандидатів, член-кор. НААНУ, виробничників. Значна увага приділена майбутньому науки, бо отримали можливість доповісти про результати своїх досліджень аспіранти, магістранти, учні професора В.П.Коваленка з багатьох ВНЗ України, тому наукове дерево посаджене член-кореспондентом, доктором с.-г. наук, професором В.П. Коваленко розростається та квітне.

Робота секції селекції та розведення тварин (меморіальна аудиторія професора Коваленка В.П.)

Одноголосним рішенням Вченої ради ХДАУ від 10 жовтня 2013 р. (протокол №3) і наказом ректора по університету №84/б.і. від 14 жовтня 2013 року, кафедрі генетики та розведення сільськогосподарських тварин присвоєно ім'я член-кореспондента НААНУ, доктора с.-г. наук, професора Коваленка Віталія Петровича.

В.І. Вороненко *– декан БТФ, доцент*
Т.І. Нежлукченко *– завідувач кафедри генетики та розведення, професор*

Вітаємо *Вожегову Раїсу Анатоліївну* - доктора сільськогосподарських наук, професора кафедри рослинництва, генетики, селекції і насінництва Херсонського ДАУ, директора Інституту зрошуваного землеробства НААНУ з присвоєнням вченого звання **професора**!

З повагою, ректорат університету.

Наші ювіляри

ПРОКОПЕНКО
Павло Силович
СТЕПАНЕНКО
Наталія Володимирівна
ДЕХТЯРЬОВ
Петро Андрійович

Більш детальна інформація про життя Херсонського державного аграрного університету представлена на сайті: **http://www.ksau.kherson.ua/**

«Аграрник»
Засновник - колектив Херсонського державного аграрного університету. Реєстраційне свідоцтво ХС № 145, видане 30.11.98 р.

Адреса редакції: 73006, Херсон, вул. Р.Люксембург, 23
Тел.: 41-44-32, www.ksau.kherson.ua
Головний редактор – Базалій В.В.
Заступники головного редактора: Морозов В.В., Федорчук М.І.
Відповідальний редактор - Подаков Є.С.
Редактор – Литвин Р.Г.

Газета набрана, зверстана та надрукована у ВЦ ХДАУ "Колос" .
Тираж 100

Розповсюджується безкоштовно